

**Una anàlisi del delegats del VIII Congrés del Partit dels
Socialistes de Catalunya**

Gabriel Colomé

El Partit dels Socialistes de Catalunya fou creat ara fa vint anys, el 16 de juliol del 1978 per la unificació de tres partits existents que es dissolgueren per a formar-lo: PSC-Congrés (PSC-C), PSC-Reagrupament (PSC-R) i la Federació Catalana del PSOE (FC del PSOE).

La implantació del partit socialista en institucions de poder ha conformat unes élites dirigents i, en gran mesura, un tipus de partit. La victòria electoral del 1982 amb l'arribada dels socialistes al govern de l'Estat, donà lloc a la corresponsabilitat del partit en les tasques de govern amb la participació de dos ministres en el primer govern González. Suposà també, el trasvàs de quadres del partit cap a llocs de responsabilitat de l'administració central.

El fet més important, però, i que ha marcat més el PSC ha estat, sens dubte, la implantació a nivell municipal del partit. El PSC ha vençut en les cinc eleccions municipals celebrades fins el moment, havent controlat o controlant els ajuntaments més importants de Catalunya. El punt clau cal situar-lo en la victòria socialista en les primeres eleccions municipals del 1979 ja que aquesta victòria local donà pas a la generació conformada políticament els anys seixanta cap a llocs de responsabilitat totalment nous per uns homes i dones formats, en gran mesura, en la clandestinitat. La paulatina municipalització del partit a partir de 1979 s'ha anat eixamplant cada cop més. Aquesta municipalització del PSC es traspasa també a l'interior del partit en els òrgans de direcció. La classe política formada en els ens locals tenen una forta representació en el si dels òrgans dirigents del partit.

Es a partir d'aquesta municipalització que els grans temes de debat intern i extern han aflorat. La modernització de la societat, l'autonomia local i el seu apropament al ciutadà o la idea dels Jocs Olímpics de Barcelona, entre d'altres, sorgiren dels líders municipals del PSC. A diferència del PSOE que es caracteritza per ser un partit de govern i de construcció de l'Estat en la línia de la seva tradició, el PSC es caracteritza essencialment per ser un partit més municipal, més proper al nivell local dins de les tradicions que l'emmarquen.

El VIII Congrés del partit socialista se celebrà a l'Hospitalet de Llobregat el mes d'octubre de 1996 i va suposar el canvi en la primera secretaria del partit en assumir la responsabilitat Narcís Serra, i l'anterior primer secretari, Raimon Obiols, fou nomenat president del partit. Amb aquest canvi es tancava la crisi oberta en l'anterior Congrés (1994) celebrat a Sitges on la rebel·lió de les bases varen qüestionar el liderat del primer secretari Raimon Obiols amb un vot de càstig en la votació a la gestió de la Comissió Executiva. La resolució de la crisi es va tancar en fals amb la creació d'un òrgan superior de direcció anomenat Comitè d'Acció Política (CAP), integrat per Raimon Obiols, Joan Reventós, Josep Borrell, Josep M. Sala, Pasqual Maragall, Narcís Serra i, posteriorment, Joaquim Nadal. El Congrés de l'Hospitalet tenia la voluntat de tancar la ferida oberta a Sitges de manera satisfactòria per totes les parts. La solució final deixà la porta oberta a moltes interpretacions i segurament algunes d'elles seran recordar les bases fundacionals que donaren lloc a la creació del PSC.

Però abans d'analitzar les dades socio-demogràfiques dels delegats congressuals, fixarem l'atenció en el propi partit per poder copsar els matisos que comporta la representació política en un congrés de partit. Organització interna, estructura, afiliació i, la direcció i els dirigents seran els apartats previs a l'anàlisi dels delegats.

Organització interna

En l'anàlisi dels Estatuts del partit socialista es pot comprovar que aquest s'estructura com un partit de masses. És un partit de masses i de classe ja que "proposa com a objectius la consecució d'una societat sense classes, socialista i autogestionària en la qual desaparegui qualsevol signe d'explotació i opressió de classe o nacional i la reivindicació de la personalitat nacional de Catalunya" (art.2). En segon lloc, és un partit d'afiliació directa (art.6) característica dels partits socialistes europeus continentals, contraposat a un model d'afiliació indirecta, l'exemple del qual serien els partits de tradició laborista.

L'estructura interna del partit té tres nivells: local, federació i nacional. El primer nivell és el local que és compost per l'agrupació, "és l'organització d'enquadrament polític, responsable en el seu àmbit de la política global del partit" (art.14). Per afegir que "les agrupacions es constituïran en base a criteris geogràfics i administratius, de manera que cada agrupació compregui un municipi o bé reuneixi diversos municipis en una agrupació" (art.14). Existeixen quatre tipus diferents d'agrupació : de barri, municipi i comarca i la sectorial, que és una excepció al criteri geogràfic. L'agrupació municipal és la més generalitzada en el partit però cal assenyalar que Barcelona, Sabadell i l'Hospitalet s'estructuren en base a agrupacions de barri o districte i que, per exemple, la comarca de la Garrotxa és una agrupació de tipus comarcal.

Els afiliats d'agrupacions poden pertànyer a l'organització sectorial del partit, creats pel Consell Nacional a proposta de la Comissió Executiva del partit (art.26). En l'organització sectorial "s'integren els afiliats que s'agrupen en funció d'un àmbit especialitzat d'activitat política" (art.15)

L'estructura interna de l'agrupació es compon d'una assemblea, òrgan màxim de decisió (art.23) que elegeix la Comissió Executiva que executa les resolucions de l'assemblea (art.24). L'agrupació representa en l'estructura interna general del partit la base que el sustenta.

El segon nivell és el de federació que és compost per la federació que "coordina les organitzacions del partit en el seu àmbit (art.12). La federació està constituïda per totes les agrupacions ubicades en el seu territori (art.18). Per afegir que "cada Federació integrarà una part o un conjunt de comarques d'acord amb els criteris de proximitat geogràfica, nombre d'afiliats i les característiques socio-econòmiques" (art.12). El Congrés del partit fixa el nombre d'afiliats i la seva composició i el Consell Nacional del partit pot modificar-ho de manera provisional amb l'acord de la federació afectada.

En aquest nivell es poden diferenciar quatre tipus de federació: la municipal, la comarcal, la pluri-comarcal i comarques seccionades. La distribució dels diferents tipus de federació manté un cert equilibri entre comarcals i pluri-comarcals, sent minoritàries les altres dues.

L'estructura interna de la federació està integrada per "l'assemblea que és l'òrgan màxim del partit en el seu àmbit. Estarà formada per la totalitat d'afiliats o bé per representants de les agrupacions en proporció al nombre d'afiliats" (art.19). El Consell de Federació és l'òrgan màxim de direcció, el qual està compost pels membres de la Comissió Executiva de la Federació, pels membres elegits per l'assemblea de la federació i, pels membres elegits per les assemblees de les agrupacions (art.20). I, finalment, la Comissió Executiva que executa els acords de

l'assemblea i les decisions del Consell (art.21). Els membres de l'Executiva són elegits per l'assemblea.

La federació se situaria en el nivell intermedi de l'estructura general del partit, en el nivell de coordinació entre la base i les instàncies superiors de direcció. Aquests dos nivells, el local i el federal afavoreixen una jerarquia més clara i la separació de funcions més precisa. Però també, i alhora, comporta una complexitat en l'organització interna.

El nucli bàsic d'implantació organitzativa i les zones on aquesta és rellevant i les zones on la implantació és molt feble, el partit socialista es caracteritza per una estructura organitzativa que se situa de manera predominant en les zones urbanes i industrials, on existeix un grau elevat d'immigració. De la mateixa manera, el partit socialista no aconsegueix implantar-se en les zones rurals, sobretot les més deprimides econòmicament, i on existeix una taxa baixa d'immigració.

El tercer nivell és el nacional que és compostat pels òrgans de direcció i de control del partit. Els òrgans de direcció estan constituïts, pel Congrés, el Consell Nacional i la Comissió Executiva del partit. Els òrgans de control són la Comissió Nacional de Garanties i la Comissió General de Control Financer.

El Congrés del partit és "l'òrgan suprem del partit, tindrà competència exclusiva per establir la seva estructura interna, regular la seva disciplina i elaborar la seva política i el seu programa" (art.28). En el IV Congrés (1984) es decidí convocar el Congrés del partit cada tres anys (art.29), enlloc de cada dos anys com s'estipulava fins aleshores. Les agrupacions són qui forneixen els delegats congressuals en proporció al nombre d'afiliats de cadascuna d'elles.

El mecanisme de votació es varià en el VII Congrés (1994), passant del vot de delegacions al vot individual dels delegats.

En la tradició dels partits socialistes com el Labour Party o el PSOE, el primer dia de congrés, la Comissió Executiva sortint posa la seva gestió a la crítica de les delegacions, només es poden formular crítiques i només els membres que componen l'Executiva poden defensar llur gestió. El Congrés elegeix una nova Comissió Executiva, als representants del partit al Comitè Federal del PSOE, les Comissions de Control Financer i de Conflictes, a una part del Consell Nacional i al President del Consell Nacional (des del Congrés de Sitges de 1994).

El Consell Nacional és "l'òrgan màxim de direcció política del partit entre Congrés i Congrés" (art.34). El Consell Nacional és el centre de resolució política, no l'òrgan de debat polític. Hi ha tres categories de membres del Consell Nacional: els consellers, els membres de la Comissió Executiva, els representants del partit al Comitè Federal del PSOE i els delegats nacionals de les Comissions Sectorials.

La Comissió Executiva "executa els acords del Congrés i les decisions del Consell Nacional" (art.40). La direcció del partit socialista és de tipus col·legiada (art.3/G), sent el primer secretari un "primus inter pares", però en el que recau tot el pes específic de personalització del partit. Cal remarcar que els dos primers secretaris del partit provenien del MSC. A partir del Congrés Extraordinari de 1983, s'instituï la figura simbòlica de president del partit, la qual recaigué en el fins aquell moment primer secretari, Joan Reventós, sent substituït en el càrrec per Raimon Obiols. Narcís Serra que prové de la tradició del FOC, es feu càrrec de la primera secretaria al Congrés de l'Hospitalet (1996) passant Raimon Obiols a la presidència.

La Comissió Executiva s'estructura en diferents secretaries, les quals formen el Secretariat (art.10) i el Ple de la Comissió Executiva. A partir del IV Congrés (1984), s'instituí el Ple de la Comissió Executiva que està integrat, a més dels membres del Secretariat, pels membres elegits pel Congrés. La presència d'aquests membres en el sí de l'Executiva, sense responsabilitats de gestió directa, les quals corresponen al Secretariat, cal cercar-la en criteris personals, del pes polític de cadascun d'ells en el partit.

El VII Congrés (1994) va introduir un nou òrgan reduït de l'Executiva, el CAP compostat per Joan Reventós, Raimon Obiols, Narcís Serra, Pasqual Maragall, Josep Borrell i Josep M Sala, més endavant s'incorporà Joaquim Nadal. Aquest òrgan va desaparèixer en el següent Congrés de 1996, quan es tancà la crisi oberta en el Congrés de Sitges.

El VIII Congrés (1996) varià la concepció del Ple de la Comissió Executiva atorgant responsabilitats a tots els membres integrants de l'Executiva nacional, però mantenint els dos nivells, Secretariat i Ple.

QUADRE. Congressos del PSC i primer secretari

1978	I Congrés	Barcelona	Joan Reventós i Carner
1980	II Congrés	Barcelona	Joan Reventós i Carner
1982	III Congrés	Castelldefels	Joan Reventós i Carner
1983	Congrés Extraordinari	Barcelona	Raimon Obiols i Germà
1984	IV Congrés	Barcelona	Raimon Obiols i Germà
1987	V Congrés	Barcelona	Raimon Obiols i Germà
1990	VI Congrés	Girona	Raimon Obiols i Germà
1994	VII Congrés	Sitges	Raimon Obiols i Germà
1996	VII Congrés	l'Hospitalet de Llobregat	Narcís Serra i Serra

Estructura

L'articulació del partit socialista tendeix a estructurar-se a partir d'unes divisions administratives de caràcter territorial, la comarca, el municipi, i el barri. L'estructura interna del partit, a més, s'esglaona en forma piramidal.

L'articulació del partit és complexa, rígida i forta. Complexa ja que les parts de cada nivell formen el tot, i que cada part conforma el nivell superior. Cap d'elles pot funcionar sense l'altra. Rígida i forta ja que tant els Estatuts del partit com els diferents Reglaments interns regulen de manera minuciosa la vida interna del partit.

Aquesta minuciositat es tradueix en garantir la participació tant dels afiliats com dels diferents elements organitzatius que el componen a tots els nivells. És, en certa manera, l'intent de mantenir en l'interior del partit socialista els principis de la democràcia política, tant per la separació de funcions com per la participació. Aquesta participació es tradueix en que en els diferents nivells estiguin sempre representats els nivells inferiors. Però aquesta democràcia interna és més aparent que real ja que cal tenir en compte diversos factors que la matitzen.

Un primer factor, per mesurar l'articulació, és la incidència del sistema electoral, en aquest cas el proporcional, l'escrutini de llista, funcionant en el marc d'una gran circumscripció, obliga als comitès locals del partit a establir entre sí una forta articulació dins de la circumscripció, per posar-se d'acord sobre la composició de les llistes. Si l'escrutini de llista coincideix amb la representació proporcional, encara és més gran l'obligació d'articular-se fortament.

El sistema proporcional comporta dos altres factors que cal tenir presents. Per una banda, la centralització en un òrgan del partit de "la designació dels membres del partit candidats a càrrec de representació pública correspondrà al Consell Nacional tenint en compte les propostes dels òrgans de direcció del partit corresponents a les circumscripcions del seu àmbit territorial, d'acord amb el reglament que aquest elabori" (art.49). Per l'altra, el sistema electoral intern del partit. Sempre que el partit és important, significa sempre que les carreres polítiques han de passar pel sistema de carrera del partit, aleshores la variable clau és el sistema electoral intern, i això és així, perquè l'activitat electoral representa, des del punt de vista dels que estan en el poder, l'element central de la seva estructura d'oportunitats.

Cal distingir dos tipus d'enllaços: el vertical i l'horitzontal. En el partit socialista es comprova que el nexa d'unió entre els nivells interns es realitza a través d'enllaços verticals, és a dir, entre organismes subordinats: d'agrupació a federació, de federació a Consell Nacional o d'agrupació a Comissió Executiva del partit, o viceversa del Consell Nacional o de la Comissió Executiva cap baix. El Consell Nacional i la Comissió Executiva del partit són omnipresents en tota l'estructura del partit.

Les característiques internes del partit es poden situar en la problemàtica dels "partits de masses". L'afiliació al partit és directa, amb un mecanisme de cotització individual reglamentat estatutàriament. La seva estructuració es basa en diferents esglaons: local, federació i nacional. Les relacions entre totes elles es realitzen verticalment i cal una comissió coordinadora, aprovada per la instància superior, perquè es pugui realitzar a nivell horitzontal. L'articulació del partit és complexa, rígida i forta; és reglamentada de manera molt minuciosa en l'intent de garantir la democràcia interna. Però, d'igual manera que en els partits de masses, existeixen diferents factors que l'atenuen. El primer factor és el sistema electoral proporcional que prima l'organització nacional (central) sobre les altres. Aquesta organització centralitza, en diversa forma, la designació de candidatures. El segon factor és la clàusula de l'exclusió de les minories que no obtinguin la quota mínima per a ser representades als òrgans de govern. El primer factor centralitza el PSC "territorialment", el segon ho fa "políticament".

L'afiliació

L'afiliació socialista a nivell de Catalunya ha anat creixent de manera gradual en el període 1978-1997 fins a situar-se en una xifra de vint-i-vuit mil afiliats. Aquesta quantitat d'afiliats representa tan sols el 0,5% de taxa d'afiliació a nivell de Catalunya sobre el cens electoral. El partit socialista no és una excepció ja que els partits polítics espanyols tenen una de les taxes més baixes d'Europa.

El creixement de l'afiliació ha sofert dues aturades el 1981 i 1985, degut a les derrotes electorals sofertes en les eleccions autonòmiques de 1980 i de 1984; i el 1986 degut, segurament, al referèndum de l'OTAN. Així mateix, l'acceleració en el creixement cal cercar-la en la victòria electoral en les legislatives de 1982, on el partit passa de 9.365 afiliats el 1982 a 12.594 el 1986.

QUADRE. *Afiliació socialista a Catalunya*

1979	7.570
1980	9.182
1981	9.125
1982	10.280
1983	12.280
1984	12.835
1985	12.631
1986	12.594
1987	13.722
1988	16.271
1989	17.042
1990	18.151
1991	20.078
1992	21.271
1993	23.132
1994	23.476
1995	24.595
1996	27.741

Font: Dades del PSC. Correcció d'errors en el període 1979-1980.

El PSC està implantat de manera homogènia i forta en les cinc comarques que representen demogràficament el 80% de la població total de Catalunya, és a dir, Baix Llobregat, Barcelonès, Maresme i Vallès Oriental i Occidental.

En segon lloc, té una implantació ferma en 17 comarques on l'afiliació socialista supera la xifra de 100 afiliats per comarca. Tenint en compte que 7 d'elles superen els 200 afiliats cadascuna. Es constata que la implantació del partit socialista cobreix totes les comarques del litoral i algunes comarques de l'interior del Principat.

En tercer lloc, té una implantació feble en 16 comarques on la penetració del partit socialista és menor a 100 afiliats i en alguns casos és purament simbòlica, sent la Vall d'Aran i l'Alt Urgell uns bons exemples en aquest sentit. Totes aquestes comarques se situen a l'interior de Catalunya.

El nucli bàsic de més implantació i les zones on la implantació és rellevant i les zones on aquesta és molt feble, es pot afirmar que el partit socialista es caracteritza per una afiliació que se situa de manera predominant en les zones més urbanes i més industrials, on existeix un taxa elevada d'immigració. De la mateixa manera, el partit socialista no aconsegueix implantar-se en les zones més rurals, sobretot les més deprimides econòmicament, i on existeix una taxa baixa d'immigració, és a dir, en línies generals, l'anomenada Catalunya pobra.

El creixement del partit amb nous efectius desdibuixa les arrels fundacionals, i amb la crisi del VII Congrés de Sitges, l'eix vertebrador no serà les sensibilitats històriques sinó una lògica interna de debat entre majoria i minoria.

La direcció i els dirigents

L'estructura interna de la direcció i dels dirigents, del "cercle interior", planteja un seguit de qüestions. D'entrada cal desbrossar les dades per cercar els orígens fundacionals dels membres que componen el Consell Nacional en el període fundacional 1978-1984. L'altra qüestió que es planteja és l'anàlisi de la renovació i recanvi de la direcció. L'anàlisi se centra estrictament en el Consell Nacional.

A la vista de les dades històriques es desprèn que el ex-PSC-Congrés es manté, en tot el període 1978-1984, com el partit que aporta un predomini constant en els tres nivells del Consell Nacional, és a dir, la Comissió Executiva, la representació del partit en el Comitè Federal del PSOE i en els Consellers. Predomini quantificat en una proporció de 2 a 1 vis a vis la ex-FC del PSOE i de 8 a 1 vis a vis del ex-PSC-Reagrupament.

La crisi del partit en el II Congrés (1980), amb la sortida de la ex-FC del PSOE de les instàncies superiors del partit, sobretot de la Comissió Executiva, no va variar sensiblement la proporcionalitat entre ella i el PSC-Congrés.

La renovació i el recanvi de la direcció i dels dirigents del partit parteix d'un moment inicial, el procés d'unificació, i la repartició dels càrrecs en base a unes quotes per cada partit fundador. Un dels possibles motius de la crisi del II Congrés del 1980 per part del sector que, posteriorment, vencé en el Congrés, era l'intent d'eliminar aquelles quotes, sota els postulats de realitzar realment la unitat i de no mantenir artificialment l'existència de les organitzacions pre-fundacionals. La crisi del II Congrés motivà, a part de la sortida d'un sector del partit dels òrgans de direcció, una forta renovació interna en el si del Consell Nacional del PSC.

Els quadres procedents del ex-PSC-Congrés tenen un predomini i un ferm control de les instàncies superiors del partit. Mentre que els procedents de la ex-FC del PSOE eren minoritaris en totes elles. Això comportava un equilibri inestable entre els dos segments representatius de dues sensibilitats i tradicions diferents que quan un d'ells trencava aquest equilibri, en un sentit o en un altre, el partit entrava en crisi.

Aquestes dues concepcions del socialisme i la seva representació per cadascun dels dos segments, porta a deduir i a explicar les contradiccions en el si del socialisme català. Contradiccions, per una part, per l'herència històrica de la concepció del socialisme i, per l'altra, per qui representa cada segment en la societat catalana. Contradiccions que expliquen l'existència en el partit socialista de dues tradicions que existeixen, ja no en teoria pel fet de la unitat, però sí en la pràctica.

El creixement del partit amb nous efectius desdibuixa les arrels fundacionals, i amb la crisi del VII Congrés de Sitges, l'eix vertebrador no serà les sensibilitats històriques sinó una lògica interna de debat entre majoria i minoria que canvia de manera radical el joc intern de poders i d'equilibris que fins aleshores havia marcat el partit socialista. Sitges representa la plasmació de la fractura de la majoria que es va crear el 1980, aquella majoria que havia governat el partit durant 13 anys es dividia en una lògica totalment diferent de les pròpies tradicions històriques que havien travessat el PSC.

La direcció del partit socialista és de tipus col·legiada i oligàrquica. Existeix un nucli bàsic, estable, reduït i homogeni de dirigents. Les crisis internes del partit es resolen sense fractures internes ni expulsions sinó mantenint l'estabilitat interna. El primer secretari és un "primus inter pares", però la tendència a la personalització del poder i a la visualització d'un líder que simbolitzi el partit i els seus ideals ha portat a una preponderància del primer secretari sobre els altres. Les crisis internes del partit es resolen sense fractures internes ni expulsions sinó mantenint l'estabilitat interna.

Dades dels delegats

El següent apartat es basa en els 260 qüestionaris contestats per part dels delegats socialistes en el VIII Congrés celebrat el mes d'octubre de 1996. No es pretén realitzar l'anàlisi, a partir de la mostra de delegats com afiliats sinó més precisament del nucli representatiu del que s'anomena els militants del partit que no el conjunt de l'afiliació. Com afirma Maurice Duverger (1951): *“el militant és el membre actiu: els militants formen el nucli de cada grup de base del partit, sobre la qual descansa la seva activitat essencial. No són dirigents sinó executants. Així es forma una oligarquia espontània en el si dels membres: la seva massa es deixa conduir passivament per un petit nucli de militants que assisteixen a les reunions i als congressos, que participen en les eleccions dels dirigents, que proveeixen els quadres dirigents”*. No es pot, per tant, extrapolar les dades vers el conjunt de l'afiliació, sinó que cal mantenir-les en el marge representatiu del cercle actiu del partit. Això no obstant, les dades resultants ens donen una visió fotogràfica en blanc i negre de la fisonomia real del partit i de la composició sociològica d'aquest nucli actiu. Com diu Joan Botella (1980), *“podem considerar, doncs, els delegats dels congressos com a significativament representatius del sector actiu del partit, del que li dóna presència organitzativa en la societat: es tracta probablement dels quadres intermedis i baixos del partit, de les persones amb més projecció interna i/o externa, etc. En suma, es tractaria, com a mínim, d'una representativitat qualitativa”*

CARACTERISTIQUES SOCIALS

Sexe

El Congrés del PSC és predominantment masculí amb el 71,9%. La representació de la dona en el si dels congressos socialistes ve indicada per una quota mínima de representació que ha anat augmentant amb els anys, de la primera del 12% a l'actual de tendència cap a l'equilibri amb un mínim del 25%.

Home	71,9
Dona	25,0
NS/NC	3,1

Edat

És un partit que s'ha anat envellint, ja que els menors de 40 anys representaven fa 10 anys en el V Congrés (1987) el 55,4%, ara en canvi aquest segment és el 24,5%. Aquell grup majoritari es troba ara situat en els segments superiors d'edat

fins a 24 anys	4,6
de 25 a 29	5,0
de 30 a 34	12,2
de 35 a 39	12,7
de 40 a 44	21,5
de 45 a 49	20,7
de 50 a 54	11,9
de 55 a 59	10,4
de 60 a 64	3,8
65 i més	2,7

Lloc de naixement

Els nascuts a Catalunya són majoritaris i s'han incrementat si es comparen amb dades d'altres congressos socialistes, la qual cosa és explicable per l'ingrés de noves generacions a l'afiliació política des de Catalunya estant.

Catalunya	69,6
Resta d'Espanya	29,6
Estranger	0,8

Any d'arribada a Catalunya

La franja majoritària continua sent el grup representat pels immigrants que varen arribar a Catalunya en el dècada dels seixanta. Cal remarcar l'onada migratòria dels vuitanta (5,1%) representada en les dades.

Abans 1940	1,2
1940-1949	10,1
1950-1959	15,2
1960-1969	41,8
1970-1979	26,6
1980 i després	5,1
n=79	

Llengua habitual

La llengua habitual en els tres àmbits, a casa, a la feina i amb els amics, té un ús social diferent. A casa, català i castellà són emprats meitat i meitat, a la feina, català i les dues, molt poc el castellà, la qual cosa ens pot indicar que la feina, segons els llocs de treball, l'ús del català és més estès, sobretot si són administracions públiques, i amb els amics les dues llengües són utilitzades indistintament. L'ús social de la llengua, català i castellà, indica que els delegats socialistes són bilingües.

	català	castellà	les dues	ns/nc
a casa	42,7	40,0	15,4	1,9
a la feina	41,2	13,1	38,8	6,9
amb amics	31,9	18,8	45,0	4,2

Estudis

La primera constatació és que a nivell d'estudis ens trobem a un partit a un nivell educatiu elevat, representat per les franges universitaris i dels tècnics de grau mig, els quals sumen el 52,3%. Aquesta tendència es manté igual des del III Congrés (1982) fins ara.

estudis primaris	7,3
batxillerat elemental	16,9
batxillerat superior	23,1
títol grau mig	18,5
títol superior	33,8
NS/NC	0,4

Activitat professional

Una primera aproximació a la situació dels delegats ens indica que aquests són predominantment actius. Els desocupats, els jubilats, els estudiants i les mestresses de casa representen un grup molt baix en el si dels delegats. La situació socio-professional dels delegats ens posa en relació amb els nivells educatius. El partit té un fort component d'assalariats i de professions liberals que representen més de les dues terceres parts d'aquesta franja

Professional liberal	8,8
Empresari	3,5
Empleat sector privat	19,6
Empleat sector públic	42,7
Autònom	2,3
Pagès	1,5
Obrer	3,1
Mestressa de casa	2,3
Aturat	3,5
Estudiant	3,5
Jubilat-pensionista	3,1
NS/NC	6,2

Religió

Els no creients continuen sent majoria. En el III Congrés (1982) representaven el 58,8%. Les tendències apuntades en els congressos referides a la religió s'han mantingut en aquests 15 anys. Un grup reduït de catòlics practicants, un grup intermedi de catòlics no practicants el gruix dels delegats en el segment dels no creients. Aquestes dades apunten que ens trobem en un partit laic però amb fortes connotacions religioses entre els seus delegats.

catòlic practicant	5,8
catòlic no practicant	38,5
altres religions	0,8
no creient	50,8
NS/NC	4,2

EXPERIÈNCIES POLÍTIQUES

Any d'afiliació al PSC

Si en els congressos anteriors es mantenia com a grup majoritari els delegats afiliats el 1978, any de fundació del PSC, en el VIII Congrés el grup majoritari és el format pels afiliats en el partit unificat. Aquesta dada només mostra la normalitat en un partit amb vint anys d'història.

Abans de 1978	14,2
1978 - Fundació	29,2
1979 -1996	50,4
NS/NC	6,2

Altres afiliacions polítiques

Preguntats sobre si havien estat afiliats a d'altres partits el 26,5% dels delegats respon afirmativament. D'aquests, el partit que es pot considerar majoritari en antigues afiliacions, si es pot parlar de majoria per la gran varietat de partits, és el PSUC amb el 5,4%. Aquest percentatge, quasi una quarta part, es manté relativament estable en els congressos socialistes. És possible que siguin, fins i tot, els mateixos delegats que responen des de fa quinze anys.

SI	26,5
NO	71,5
NS/NC	1,9

Afiliació sindical

El 43,5% dels delegats està afiliat a un sindicat, segurament a UGT ja que cal recordar que estatutàriament el partit socialista indica de manera explícita l'afiliació sindical a la UGT des del III Congrés (1982).

SI	43,5
NO	53,1
NS/NC	3,5

Participació en altres congressos

Els delegats congressuals són presents de manera majoritària en d'altres congressos del partit. Un 57,7% ha participat en d'altres congressos, la qual cosa manté la mateixa tendència en la resposta formulada en altres congressos socialistes. Aquesta dada ens mostra que els delegats dels congressos són membres actius del partit.

SI	57,7
NO	40,4
NS/NC	1,9

Eix esquerra-dreta

Els delegats s'havien de posicionar i posicionar el partit en l'Escala esquerra-dreta entre els valors 1 i 7, és a dir, entre l'extrema esquerra i l'extrema dreta. Els delegats es posicionen majoritàriament en els valors esquerra i centre-esquerra (95,8%),

mentre que, en canvi, la posició on situen el partit és més centrada i menys radical que la seva pròpia ubicació. Els partits es governen des del centre.

	AUTOUBICACIÓ	UBICACIÓ PARTIT
1	0,8	1,2
2	49,2	20,8
3	46,6	68,9
4	2,7	8,1
5	0,4	0,8
6		
7		
NS/NC	0,4	0,4

Nota: 1= extrema esquerra i 7= extrema dreta

Eix de pertinença

Els delegats s'havien de posicionar y posicionar el partit en l'escala de pertinença entre els valors 1 i 5, és a dir, entre únicament espanyol i únicament català. Els delegats s'autoubiquen i ubiquen el partit en la franja central de considerar-se i considerar el partit "tan espanyol com català" i "més català que espanyol".

	AUTOUBICACIÓ	UBICACIÓ PARTIT
1 únicament espanyol	0,4	
2 més espanyol que català	3,1	2,7
3 tan espanyol com català	55,7	60,4
4 més català que espanyol	34,6	35,8
5 únicament català	5,4	1,2
NS/NC	0,8	

Càrrecs

Els càrrecs de responsabilitat en tres nivells, públics, de l'administració i del partit ens mostra algunes característiques internes dels delegats. En primer lloc, el 35,8% té un càrrec elecció pública, dels quals el 20,8% són regidors. Aquesta dada ens indica la força electoral del PSC. Aquesta força electoral es trasllueix en l'administració pública, el 23,1% dels delegats tenen càrrec de responsabilitat en l'administració pública, dels quals el 16,9% en l'administració local. I finalment, el 70% dels delegats té algun càrrec intern del partit, el 26,2% en executives d'agrupació. Aquesta dada reafirma la idea que els delegats són els membres més actius del partit socialista.

	SI	NO	NS/NC
Càrrec públic	35,8	60,0	4,2
Càrrec administració	23,1	69,6	7,3
càrrec partit	70,0	28,5	1,5

En un article publicat a *L'Opinió Socialista* (núm. 13) sobre tres congressos del PSC (del III (1982) al V (1987)) s'arriba a una sèrie de conclusions després de comparar les dades obtingudes. Deia el següent :

“Per concloure es poden deduir tres aspectes generals que conformen el partit socialista. En primer lloc, l'aspecte socio-demogràfic; en segon, les experiències polítiques dels delegats del partit; i en darrer lloc, l'aspecte de la presència dels tres antics partits fundadors, PSC-Congrés, PSC-Reagrupament i FC del PSOE, en el si del nou partit.

En l'aspecte socio-demogràfic es pot afirmar que el partit socialista és un partit masculí, jove, amb majoria de nascuts a Catalunya, laic, amb un nivell d'estudis elevat, amb predomini dels tècnics de grau mitjà i d'universitaris, és un partit predominantment de professions liberals i assalariats, encara que eixampla la seva franja en el món del treball (pagesos i treballadors d'indústria qualificats i no qualificats).

En segon lloc, les experiències polítiques dels delegats ens porta a analitzar el partit pels càrrecs. En el primer nivell, unes tres quartes parts dels delegats tenien un càrrec de responsabilitat en el partit, majoritàriament situat en les Comissions Executives de les agrupacions.

Per càrrecs sindicals en la UGT, quasi una tercera part dels delegats afiliats al sindicat socialista declarava tenir-ne un en el si de la UGT.

Per càrrecs d'elecció pública, entre un 36% i un 40% del 1982 al 1987, en detenien un, situant-se majoritàriament en el segment de regidors/diputats provincials.

Pel que fa a dobles càrrecs, el 16,75% tenia un càrrec en el partit i en la UGT; el 7,3% i el 8,3% tenia un càrrec d'elecció pública i en la UGT; i el 33,8% i el 31,3% tenia un càrrec de partit i un d'elecció pública. Per llocs d'origen, els nascuts a Catalunya eren predominants en els càrrecs de partit i d'elecció pública, i els immigrants en els càrrecs sindicals de la UGT.

Per partits fundadors existeix un predomini dels nascuts en el Principat en el si dels delegats provinents del PSC-Congrés i d'immigrants en la FC del PSOE. A més, el PSC-Congrés és molt present en els càrrecs de responsabilitat del partit i en els càrrecs d'elecció pública, i, a l'inrevés, el camp sindical, tant per afiliació com per càrrecs de la UGT, és reservat a la FC del PSOE.

De l'examen de totes aquestes dades es pot concloure que, d'una banda, els delegats congressuals representen una franja dels membres actius del partit, de l'altra, que els nadius tenen una preeminència en els càrrecs de partit i d'elecció, connectat a la seva provinència del PSC-Congrés; en canvi, els nascuts fora de Catalunya, provinents en la seva majoria de la FC del PSOE, tenen un predomini tant en l'afiliació com en els càrrecs de la UGT.

Es podria pensar que cada partit fundador representa un segment molt determinat del partit unificat, però no es pot fer una interpretació lineal i mecànica d'aquesta dada, sinó que s'ha de tenir en compte que poden existir certs factors correctors”.

Una dècada després, les dades referides als delegats del VIII Congrès es poden resumir en la següent tipologia :

Una persona, de 40 a 44 anys, nascuda a Catalunya, amb estudis universitaris, que parla català a casa i a la feina i les dues llengües amb els amics, és empleada del sector públic, no creient, membre d'una executiva d'agrupació, afiliada després de la fundació del partit, que ha participat en d'altres congressos, que s'ubica entre l'esquerra i el centre esquerra i entre més català que espanyol i tan espanyol com català.

Cal assenyalar una dada que ha variat la composició interna del Congrés socialista i que és, segurament, una clau explicativa de canvis importants de cultura política interna. La dada és que una majoria important és afiliada després de la unitat i no té ja com a referent els partits i les cultures dels partits fundadors.

Per concloure es podria reprendre aquella afirmació realitzada per Roland Cayrol referida als congressos dels partits polítics quan diu que “ils constituent une instance particulièrement significative pour qui s’intéresse à la sociologie du militantisme. Ils rassemblent en effet, en un moment solennisé par la culture politique de l’organisation, tous les animateurs du parti, considéré à ses cadres intermédiaires et représentants actifs de la base, qui tiennent à participer à ce “temps fort” de la vie de leur formation politique, désigne la nouvelle direction, où l’on dessine le visage du parti pour l’extérieur et pour les médias”.